

Yttrande

Datum
2016-06-21

Dnr
970-16
Ert Dnr

Mottagare
Se sändlista

Handläggare
Ingemar Abrahamsson

Direkt
010-698 62 87

Begäran om uppdatering av vägledning för kalkning

Havs- och vattenmyndighetens inställning

Havs- och vattenmyndigheten planerar att uppdatera den nuvarande vägledningen när ett underlag avseende försurningsbedömningar av kalkade vatten och biologiska effekter av kalkning tagits fram. Troligen kan en uppdatering påbörjas 2018. Fram till dess kommer vi att utvärdera effekterna av kalkning på fisk, bottenfauna och flodpärlmussla. En utvärderingen avseende fisk i rinnande vatten är genomförd och resultatet redovisades i rapporten *Effekter av kalkning på fisk i rinnande vatten* (HaV rapport 2015:23). För bottenfauna har arbetet påbörjats. För sjölevande fisk och flodpärlmussla beräknas uppdrag kunna läggas ut med start hösten 2016.

De differentierade pH-målen (5,6/6,0/6,2) presenterades i vägledningen från 2002 och infördes i verksamheten år 2003. För närvarande har 12 % av landets målsjöar ett pH-mål på 5,6 medan övriga har 6,0. För den samlade målvattendraglängden har 33 % ett pH-mål på 5,6 medan resterande har 6,0 eller 6,2. Havs- och vattenmyndigheten kommer att göra en samlad översyn av pH-målen vid nästa uppdatering av vägledningen. Detta för att få frågan allsidigt belyst samtidigt som konsekvenserna av eventuella förändringar kan bedömas på ett tillfredsställande underlag.

Årligen beslutar Havs- och vattenmyndigheten om fördelning av medel från havs- och vattenmiljöanslaget (1:12) till länsstyrelsernas åtgärdsarbete i form av kalkning, vattenförvaltning, havsplanering, fiskevård, åtgärdsprogram för hotade arter och lokala vattenvårdsprojekt (LOVA). För innevarande år uppgår det anslaget till 400 mnkr. Sedan 2013 beslutar länsstyrelserna själva över medelsanvändningen med undantag av vattenförvaltningen och LOVA där en begränsning i form av ett högsta belopp har angivits. Fördelningsmodellen innebär att länsstyrelserna kan prioritera mellan de olika verksamheterna för att uppnå mesta möjliga miljönytta från ett regionalt perspektiv. Det är således länsstyrelserna som beslutar om och finansierar eventuell kalkning av kvarvarande försurade sjöar.

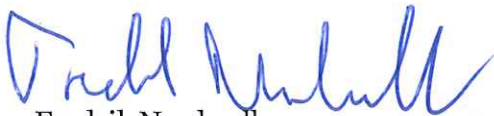
Kalkningsverksamheten finansieras av stat och kommuner via ett statsbidragssystem där länsstyrelserna är beslutande myndighet och kommunerna är huvudman för åtgärdernas genomförande. Årligen utbetalas ca 135 mnkr i statsbidrag medan ca 14 mnkr tillförs av huvudmännen. Verksamheten är beroende av en jämn och långsiktig finansieringskälla eftersom merparten av de åtgärder som genomförs inte kan avslutas utan att det får negativa konsekvenser till följd av återförsurning. Uppnådda resultat kan spolieras om finansieringen är temporär. Havs- och vattenmyndigheten ställer sig positiv till att länsstyrelserna/huvudmännen söker bidragsmedel från EU:s fonder under förutsättning att en finansiering av påbörjade kalkningar kan fortgå även efter det att utbetalningarna från EU upphört.

Ärendet

Ätråns Vattenråd m.fl. önskar att Havs- och vattenmyndigheten snarast uppdaterar den nuvarande vägledningen för kalkningsverksamheten (Handbok för kalkning av sjöar och vattendrag 2010:2). Övriga önskemål som framförs är följande.

- Återställande av pH-målet för sjöar till 6,0.
- Återställande av pH-målet för laxvattendrag till 6,3.
- Kvarvarande försurade sjöar kalkas till god ekologisk status.
- Havs- och vattenmyndigheten tillsammans med länsstyrelserna samverkar och söker EU-bidrag till den svenska kalkningen om inte åtgärdsanslaget 1:12 är anpassat för behovet.

Beslut om detta yttrande har fattats av enhetschefen Fredrik Nordwall efter föredragning av handläggaren Ingemar Abrahamsson.

Fredrik Nordwall

Ingemar Abrahamsson

Sändlista:

Ätråns Vattenråd, Abel Vagn, Sörby Hovgård 232, 311 65 Vessigebro
 Suseåns Vattenråd, Ellinor.Waldemarson@halmstad.se
 Ätråns Nedre FVO, Sven-Johan Svensson, storegardskrea@telia.com
 Naturskyddsföreningen Ängelholm, Anna-Stina Arrrup
 Falkenberg's Naturskyddsförening, Margareta Bengtsson